

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisorile nefrancate nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se
returnează.
Inserate
se primesc la Administrațiunea
Brașov și la următoarele
BIBLIOTECI DE AMUNȚURI:
In Viena la M. Dukas Nachf.,
Nitz. Augenthaler & Emmerich
Nachf., Heinrich Schölkopf, A. Op-
pelt Nachf., Anton Oppelt.
In Budapesta la A. V. Gölber-
ger, Ekstein-Bornat, Julius Le-
opold (VII. Erzsebet-körut).
Prețul inserțiilor: o serie
garmond pe o coloană 10 bani
pentru o publicare. Publicării
mai dese după tarif și invo-
ială. — RECLAME pe pagina
8-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXXI.

Telefon: Nr. 226.

GAZETA apare în vineri:
ABONAMENTUL PENTRU AUSTRO-UNGARIE:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.,
N-ri de Duminică 4 cor. pe an.
PENTRU ROMANIA ȘI SERBIA:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-ri de Duminică 8 fr. pe an.
Se prenumeră la toate ofi-
ciile postale din țară și din
străinătate și la d-nii colectori.
ABONAMENTUL PENTRU BRASOV:
Administrațiunea, Piața mare
nr. 30, etajul I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul acasă: Pe un an 26
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — Atât abona-
mentele, cât și inserțiile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 273.

Brașov, Joi 11 (24) Decembrie.

1908.

Austriacii și cestiunile militare.

S'a afirmat în mod oficial de către ministerul comun de războiu că de aproape doi ani sunt cunoscute dorințele în măsură redusă a Ungurilor privitoare la armata comună și că din punct de vedere al unității și al destoiniciei de războiu a armatei sunt privite în cercurile militare și ale ministerului de realizabile. A fost de ajuns să se facă cunoscut aceasta ca să producă mare mișcare și turburări în sânul partidului creștin-social și al partidului marilor proprietari din parlament. Organul oficial al creștinilor-sociali a dat alarmă publicând în numărul său de ieri un articol foarte vehement în contra inviolabilității cu Ungaria în cestiunile militare. — În acest articol intitulat: „Incetați D-le ministru de războiu! să zice că nu toți factorii competenți consideră dorințele Maghiarilor în privința militară de realizabile și nu toți sunt înțeleși cu hotărârile ce au luat ministrul de războiu. Dă expresiune banuelei că stând astfel lucrul ce afirmă contrariul au intențiunea de a duce în eroare publicul cel mare din Austria și de a surprinde iarăși cu fapte implinite. Ziarul amintit însă nu să mărginește numai de a da expresiune unei bănueli grave, ci merge un pas mai departe și amenință că dacă concesionile militare despre cere e vorba ar deveni vreodată faptă, atunci parlamentul austriac nu va mai vota ministrului de războiu nici un soldat măcar, necum să decidă urcarea contingentului recruților.

Mai departe amenință, că nu poate fi vorba nici-odată de împlinirea „dorințelor realizabile“ în cestiunile militare, căci contra aceasta vor lucra cu toate mijloacele, fie chiar și cu cele mai necruțătoare, partidele cari compun majoritatea camerei. Articolul se sfârșește cu exclamarea: Dacă poate fi vorba de un motiv atenuant pentru ministrul de războiu br. Schönauich, a-

tunci se poate folosi de el înaintea ochilor prezentului și a judecății istoriei numai dacă va părăsi cât mai curând postul său, din care era pacesă comită o crimă contra armatei, ce i-s'a incredințat.

Așa dar după declarațiile de mai sus, se pot aștepta nouă incurcături interioare de cumva amenințările amintite nu vor rămânea numai pe hârtie. Și până acuma creștinii-sociali în frunte cu Dr. Lueger au strigat mereu că nu vor suferi ca coroana să se înțeleagă cu Ungurii peste capetele Austriacilor și totuși multe s'au făcut peste capetele lor, multe pe cari nu le-au putut împiedeca.

Urmează acuma să se dovedească dacă Lueger și soții vor fi în stare să împedecă eventuala încheiere a păcii definitive între Ungaria și Coroonă, fără ca și Austriacii să-și aibă la ea cuvântul lor.

Comisiunea dietală pentru banca autonomă ungară a ținut ieri o ședință sub prezidiul lui Coloman Szell. Referentul Hollo a propus ca comisiunea în vederea urgenței cestiunii să înceapă deja pe la mijlocul unei luni dezbateri meritorice. Szell a observat, că termenul e prea scurt, de oare ce guvernul are să trateze și cu banca austro-ungară, propune deci ca tratările meritorice să înceapă în luna februarie. Prim-ministrul Wekerle declară, că trebuie să mai trateze și cu guvernul austro-ungar. Crede însă că până la finea unei luni de februarie va putea termina și cu tratările, propune deci ca dezbaterile meritorice să se înceapă la finele unei luni de februarie. După o scurtă dezbateră s'a primit propunerea prim-ministrului Wekerle.

Situația în Boemia. Din Viena se anunță, că conferințele între ministrul-președinte Bienert și conducătorii Germanilor și Cehilor pentru constituirea unei diete boeme și pentru acordarea provizoriului bugetar decurg în mod satisfăcător și favorabil.

Din Senatul român.

Discuția asupra adresei de răspuns la mesagiul.

Am dat în resumat acea parte a vorbirii d-lui Titu Maiorescu care se referă la cestiunea externă. D-sa vorbind în numele partidului conservator a cerut ca convențiunea comercială cu Austro-Ungaria să fie denunțată până la finea lui Decembrie st. n. a. c. Mai este un an — adăuse — când convențiunea poate lucra și după această denunțare, dar dacă nu se denunță până la sfârșitul anului acestuia, atunci nesiguranta, nelămurirea, situațiunea precară în care ne aflăm trebuie să mai dureze cu mult peste un an, poate și doi ani dacă nu se va face altă convențiune.

Iată din cuvânt în cuvânt și acea parte a discursului d-lui Maiorescu care se ocupă de pasagiul din mesagiul privitor la raporturile externe ale României și de cestiunea Dunărei:

D-l Titu Maiorescu a zis:

Atât mesagiul, cât și proiectul adresei de astăzi ne vorbesc de împrejurările grele prin cari trece statul. Toate statele zice mesagiul și statul nostru? În privința acestor împrejurări mesagiul și proiectul de adresă, introduc un cuvânt până acuma nou în aceste formule solemne, cuvântul că relațiunile internaționale ale țării noastre sunt normale.

Imi aduc aminte de un alt act însemnat al unui stat străin din centrul Europei, unde în mesagiul se zicea: relațiunile noastre cu celelalte puteri — enumeră câteva — sunt amicale, iar cu Anglia sunt corecte. Amicale, corecte! Noi am zis normale. Se nimerește să fie mijlociu între amicale și corecte.

Va să zică, relațiunile noastre în mijlocul greutăților sunt normale. Ce fel de greutate? Și aci să-mi permită onor. raportor al d-voastră să mă plâng că proiectul de adresă al d-sale este foarte stins; proiectul dela Camera deja publicat în Monitor, e mai accentuat, și bine face că e accentuat. Căci, d-lor senatori, e vorba de autoritatea, de prestigiul corpurilor legislative. Ce suntem noi aci?

Vine în mijlocul nostru Regele, ca personificare a suveranității țării, vine în mijlocul cui? Nu în mijlocul a câtorva funcționari supuși, nu a câtorva figuranți de paradă, ca decorul unui sistem numit constituțional, ci vine în mijlocul reprezentanților națiunii.

Fiecare din noi reprezintă țara în-

treagă și țara are dreptul să ceară dela noi a fi reprezentată în interesele și preocupările ei, și noi avem datoria de a da un glas acestor preocupări, sau atunci nu mai suntem și nu mai însemnăm nimic.

În momentul când tronul ne vorbește de împrejurările grele prin care trec toate statele și de veghierea ce trebuie să avem toți pentru ca să nu ni se întâmple nimic, dela raportul d-voastră nu ne vine nici o explicație, nici o vorbă în adresă, care să indice într'un mod oare-care obiectul preocupărilor.

Imprejurări grele? Două întrebări se impun atunci statului: întâiu, dacă în aceste împrejurări grele este vre-un punct care să atingă autoritatea noastră suverană? Și al doilea, fiindcă suntem de acord cu guvernul, că trebuie cu toții să păstrăm și să ridicăm neîncetat situațiunea ce am căpătat-o între state, a făcut guvernul, în deosebi d-l ministru de externe, tot ce trebuie pentru aceasta?

Am cetit prin gazete despre o ipoteză pe care a spus-o ministrul unui stat vecin și amic, baronul Aehrenthal, în delegațiunea austro-ungară, ipoteza că ar putea să dea, nu știu ce compenzație, la nu știu ce pretenții a unui alt stat străin, compenzație relativă la Dunăre.

Nu veți aștepta, d-lor senatori, de la o vorbire ținută în acest matur corp, ca să pronunțe cuvinte imprudente, nepotrivite cu situațiunea noastră internațională. Nu este misiunea noastră, nu avem cădere de a ne amesteca în cestiunile Europei celeilalte.

Dar dacă se pun ipoteze, în cari se menționează și Dunărea noastră, apoi asemenea ipoteze le discutăm și noi ipotetic. Întru cât o ipoteză rămâne ipoteză, nu are valoare practică și nimic nu indică vre-un început de realizare a ipotezei în chestiune. Și, așa dar, tot ipotetic răspundem:

Noi nu putem admite nici o atingere a autorității noastre suverane; nu putem admite — și nu cred că se va găsi vre-un guvern român care să admită — că acolo unde Dunărea curge între țărâuri, supuse amândouă stăpânirii noastre, să se poată amesteca prin participare la comisiunea europeană a Dunărei, un alt stat neriveran (aplauze) și drepturile comisiunii europene să fie acordate altor state, decât celor ce le exercită astăzi. (Aplauze).

D-l Em. Costinescu, ministrul de finanțe, răspunzând d-lui T. Maiorescu, zise între altele:

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Lunatecă.

(Fine.)

... La început, câteva săptămâni, m'am arătat numai la geam; cu toate rugămintele lui, cu toate că înțelegeam din mlădi-erile glasului lui că suferă, nu vream să ies. Simțeam o frică tainică, o frică isvo-răță de departe, un fior nelămurit care venea ca din negura trecutului altor vieți cari s'au stins și totuși trăesc în adâncu-rile sufletelor noastre, — un fior a cărui taină mă făcea să rămân neînduplecată de chemările lui dureroase.

Dar într-o noapte cu lună ca ziua, într-o noapte de acelea în cari îți vine să șoptești: »Vino!« și să deschizi brațele cu o dorință neînvinsă de a strânge la piept, — n'am mai rămas neînduplecată la che-mările lui și am ieșit, purtată, par'că fără de voia mea, de ceva care isvorăia din același întuneric ca și fiorul de frică, ce nu mă lăsa înainte să ies.

Ce ciudată putere are asupra mea luna, cum mă îmbată lumina ei! Când o văd răsărind în vine să strig ca un copil: »Uite luna!« Iar uneori când stau așa, cu

capul rezimat într-o mână, și o privesc în liniștea adâncă a nopții, deodată îmi trece peste suflet ca o suflare rece întrebarea: »Nu sunt oare lunatecă?« Și atunci, cuprinsă de teamă, îmi închid strâns ochii ca să nu mă mai pătrundă prin ei în suflet lumina ei de vis; dar după o clipă iar îi deschid și las să mi-se reverse ca pe niște ferestri văpaia care îmi îmbată toată făptura.

În lumina aceasta strălucită îmi venia uneori dorința să fug cu el, să simt vântul sborului buestrașului peste câmpiile adormite în pulberea de argint a lunii. Și uite, par'că și acum îmi pare rău că n'am fugit cu dânsul în una din nopțile acelea dumnezeiești. N'am fugit; dar într-o noapte de acestea cu lună ca ziua, s'a întâmplat ce sunt sigură că nu s'ar fi întâmplat nici la lumina zilei, nici la întunecul nopții.

Și acum iată-mă-s a lui!

Trăim amândoi ca într'un vis. Ne strângem uneori în brațe ca ieșiți din minți și rămânem câte-odată așa înlanțu-ți, neclintiti ca niște stane, cu ochii închiși, cu gurile mute, înfiorați de o fericire supraomenească.

Câte odată dânsul inghenunchiază la picioarele mele și îmbrățișându-mi mijlocul, rămâne așa fără să spue o vorbă, cu

obrazul lipit de pieptul meu, ca și cum mi-ar asculta bătăile inimei.

Când e afară lună, îmi aduc aminte de întâlnirile noastre:

»Pe vremea asta ne întâlneam.« îi șoptesc și îmi lipesc obrazul de obrazul lui și în liniștea ce mă impresioară îmi aud bătăile inimei.

Ce nebuni mai suntem amândoi!

Astănoapte a fost iarăși o lună ca'n povești și n'a fost chip să stăm în casă. Luna ne scoate din casă ca pe niște lunatici. Nu m'aș mira de loc dacă într-o bună dimineață ne ar spune cineva că ne-a văzut rătăcind pe creștetul acoperișului.

Astănoapte ne-a venit gust să ne plimbăm cu barca pe râmnicul nostru din livadă.

Lacul și grădina înflorită păreau de argint. Barca neagră ca de carbune par'că era ninsă pe margini. Miresmele de fagure ale livezii mă făceau să sorb aerul până în adâncurile plămânilor și toate privighetorile din livezile nemărginite ale satului, din livezile de argint, se luaseră parcă la întrecere, vrăjite de văpaia lunii. Iar noi alunecam înfiorați pe oglinda strălucită a râmnicului, care din întunecul din adâncuri ne trimetea ca un fior de teamă nelămurită, un fior al necunoscutului.

Oh, ce păcat că nu avem câteva lebede... Ce minunat ar fi să le vezi alunecând noaptea pe lună, pe oglinda râmnicului!

Am să-l rog pe Alexandru să-mi cumpere niște lebede.

II.

»...Numai un an a trecut de când ne-am luat și cum s'a schimbat Alexandru. Par'că nu mai e el acel care inghenunchia la picioarele mele ca d'inaintea unei icoane. Pare plictisit, amărât, îmbătrânit.

Am izbucnit într-o zi în lacrimi și i-am spus:

»Nu mai mă iubești, văd eu bine că nu mai mă iubești!

— »Copilării dragă«, mi-a spus el, abia atingându-și buzele de fruntea mea, gândindu-se par'că aiurea. Și, văzându-mă că nu mă mai liniștesc:

»Da ce ai frate, ce ai?

— »Nu mai mă iubești, nu mai mă iubești, Alexandre, văd eu bine că nu mai mă iubești.«

Atunci dânsul se încruntă și se răsti la mine:

»La ascultă, Mari, nu mai mă amără și tu, că sunt eu destul de amărât, crede-

Atitudinea opoziției a fost nedreaptă, mai ales atunci când d. Maiorescu cerea să se denunțe convenția în decurs de 17 zile, când această denunțare nu se făcuse în timp de doi ani și mai bine.

Nu s'a făcut atâta vreme această denunțare, și acum când se inzistă asupra ei, punându-se termen de 17 zile, nu se cere altceva decât un act de ostilitate din partea noastră față de Austro-Ungaria, un act fără de precedent, față de nici un alt stat.

Să nu aibă teamă nimeni că prin convenția cu Austria se va știrbi ceva din prestigiul sau interesele țării. Tot așa s'a procedat cu alte convenții, cum e cea cu Anglia, când s'a zdrobit industria textilă a bumbacului. Dar convenția cu Italia și Italia este o țară care are toate simpatiile noastre, simpatii da, dar pentru aceste simpatii nu trebuie sacrificate interesele țării, și prin convenția cu Italia, s'a zdrobit industria pălăriilor. Noi nu vom face așa, vom lupta până la extrem ca industria și meseriile țării să fie apărate.

Relativ la chestiunea Dunărei spune că partidul liberal a apărut în totdeauna libertatea acestui fluviu. Nu interesează ce a zis cancelarul Austriei și nici discuția celor zise, interesează, însă, să se știe că guvernul nu va admite sub nici un cuvânt să se atingă cineva de prestigiul țării. Guvernul nu va admite sub nici un cuvânt să se discute această chestiune, fără a lua și el parte.

Se întreabă guvernul, de ce nu se spune adevărata situație a țării față de celelalte țări și se pune un termen vag că sunt «normale» relațiile. Bine înțeles că relațiile sunt normale. Dar prin relații normale se înțelege relații amicale. Dar, veți întreba, situația țării este normală față de Grecia? România nu are nici o relație cu Grecia și nici nu va avea atâta timp, cât timp se va mai vărsa o picătură de sânge românesc în Macedonia. (Apлаuze).

O dilemă în politica exterioră a României. Vorbind despre desbaterile corpurilor legiuitoare române asupra adresei de răspuns la mesagiul „Conservatorului” arată că în aceste desbateri au prevalat două chestiuni principale, chestiunea agrară și chestiunea politicii externe și că cea din urmă a captivat mai cu seamă sentimentul public. Apoi continuă așa:

... Nu se poate tăgădui că sentimentul Camerei și Senatului, precum și opinia publică în genere în afară de parlament, nu este favorabilă în momentul de față politicii filo-austriace. Oratorii cari au avut mai mult succes au fost aceia cari au făcut aluziune la nemulțumirile noastre împotriva Austriei, — din cauza sistemului ei de aspirare a naționalităților, manifestat acum de curând prin anexarea Bosniei și Herțegovinei și de care suferă în mod permanent naționalitatea românească mai ales în Transilvania; — apoi din cauza nesocotirii intereselor noastre economice, pericolitate de atâția ani de modul ei de a înțelege și de a aplica tratatele internaționale și în special cele comerciale.

S'a făcut la tribună aluzie, la politica urmată de Italia, aluzie care era în toate spiritele și care se impunea gândirii tuturor în timpul acestor desbateri. Italia

în adevăr este în relații mai strânse încă decât noi cu Austria, de oare ce aceste două țări fac parte din tripla-alianță. Deși aliată cu Austria, Italia a protestat, prin cuvântul fostului ministru de externe și al ministrului de externe actual, în contra politicii antinaționaliste a imperiului, arătând că fângădueli formale de satisfacții fuseseră făcute Italiei de către guvernul austriac, ceea ce însemnează între altele că crearea unei universități va fi acordată populației italiene a imperiului; în cestia balcanică d-l Tittoni a declarat că Austria a procedat greșit și a turburat adânc opinia publică europeană modificând prin singura ei inițiativă un tratat internațional care n'ar fi trebuit să fie prefăcut fără consimțământul tuturor puterilor semnatare. Deci Italia menținând sentimentele sale de solidaritate față de aliata sa, a arătat totuși adâncă sa nemulțumire față de Austria cu o mândrie patriotică care a fost aprobată de toată țara, chiar de adversarii cei mai înverșunați ai guvernului.

Ne aflăm într'o situație față de Austria, care se asamnă mult cu aceea a Italiei. Interesele noastre economice, grav atinse de un lung șir de ani, sentimentul de solidaritate față de populații de acelaș neam ca noi supuse la un sistem de aspirare permanentă, interese politice internaționale periclitare prin evenimentele recente din Balcani, ne-ar da dreptul de a arăta oare-care răceală amicilor noștri de peste Carpați și de a le manifesta nemulțumirile noastre. Însă relațiile noastre trecute și tradițiile politice noastre externe ne impun o prudență deosebită.

Pentru a eși din dilema accentuată mai sus ziarul numit spune, că partidul conservator din opoziție a marcat prin vocea d-lui Maiorescu în senat poziția cea mai potrivită cu interesele țării și cu grija tradițiilor politice ale României, cerând denunțarea imediată a convenției comerciale austro-ungare-române și apoi adaugă:

»Fără amenințare, fără turburarea relațiilor noastre pretinsești cu statul vecin, vom da astfel o indicație asupra dispozițiilor noastre, cari sunt în acord cu sentimentul întregii țări.

Complicațiunile în Orient.

Situația politică în Sârbia e încă tot nelămurită. Atât se știe numai, că guvernul Velimirovici nu va rămânea la putere ci va conduce, afacerile numai până la constituirea noului ministeriu pe baza unui compromis al partidelor.

În ultimul consiliu de miniștri a avut loc o scenă foarte neplăcută, provocată de moștenitorul tronului, care nu fusese chemat la acest consiliu. Incidentul să se fi petrecut astfel: În decursul consiliului s'a prezentat deodată în odaie și moștenitorul. La invitarea regelui de-a părăsi ședința, moștenitorul a răspuns:

»Aici trebuie să fiu. Trebuie să știu că ce se petrece aici și deci voi lua parte la consfătuire!»

La observarea regelui că miniștrii trebuie să se sfătuiască și să hotărască, deoarece ei sunt rezponzabili, moștenitorul a răspuns iritat:

stau până târziu neclintită pe scaun în lumina lămpii și gânduri de moarte îmi adie prin suflet și lacrimile îmi alunecă încet, fierbinți, pe obraji, ca dintr'un izvor neseecat. Livada îmi trimite ca pe niște mângâieri suflările sale încărcate de mirezmele amețitoare ale primăverii.

»Dar ce-mi pasă mie că nu s'a făcut...» mă gândeam eu sguduită de suspine.

Iar el ridicând glasul: »Ș'apoi ce, îți închipuiai poate că toată viața era să stau la picioarele tale? E, da știi că ai haz, draguță? Eeee, dacă nu isprăvești, rămâi sănătoasă, m'am săturat până în gât de nevricalele tale...»

Și trântind ușa, a eșit.

Va-să-zică a fost totul un vis de o clipă, și eu, naiva, care îmi închipuiam că n'are să se mai sfârșească.

În câte nopți cu lună am stat la geamul care cădea în livadă ș'am plâns în taină pe când dansul dormea ca un buștean.

Viața de țară mă omoară acum cu monotonia zilelor nesfârșite. De când s'a desprimăvărat, Alexandru se scoală în zori, încalecă pe Urechius și pleacă la câmp și vine tocmai seara. Mânâncă repede, lacom, vorbind cu gura plină de treburile moșiei: de câte pluguri a scos, de câte fălci a arat, ce are de gând să samene în cutare parte și ce în alta. Iar eu stau și-l ascult încruntată.

Cum mânâncă apoi se culcă și începe a horăi de răsună toată casa și eu

„La lune blanche
Luit dans les bois,
De chaque branche
Part une voix...»

»Eu sunt regele viitor și prin urmare am dreptul să fiu aici!«

La aceste cuvinte regele a început să-l mustre pe moștenitorul iar miniștrii, pentruca să pună capăt acestei situațiuni neplăcute, au părăsit sala ședinței.

In ședința de Luni a Șcupștinei s'au prezentat mai multe proiecte de legi pentru acordarea de credite. Între altele se cere acordarea unui credit de 10 milioane dinari pentru ministeriul de războiu.

O știre mai nouă din Constantinopol spune, că ambasadorul Pallavicini a adus eri la cunoștința Porții, că monarhia austro-ungară e aplicată a da Porții o despăgubire de 50 milioane franci. În cercuri bine informate se crede, că pe baza acestui ofert se va putea încheia pace între Turcia și Monarhie.

— Marele vizir a declarat, că actualul cabinet va rămânea la putere până atunci, până când parlamentul turcesc se va fi întărit astfel, ca să se poată continua cu succes desbaterile.

Gimnaziul din Brad luat la ochi. Din Brad se comunică »Tribunei« că procurorul și judele de instrucție dela tribunalul din Deva, însoțiți de câțiva polițiști, s'au înfățișat în 18 l. c. în edificiul gimnaziului din Brad pentru anchetarea mai multor fapte »antimaghiare«, ce le-ar fi comis directorul gimnaziului, d-l Dr. P. Oprișa în decursul prelegerilor de istorie ținute cu elevii din cl. IV a gimnaziului. Între altele d-l director Oprișa să fi vorbit elevilor despre Mihai Viteazul și să fi îndemnat pe elevi să-și procure »Istoria Românilor« de N. Iorga. Rezultatul anchetei, făcute probabil în urma denunțului unui dușman al directorului Oprișa, nu se cunoaște.

Ceeace trebuie să ceară Aromâcii de la Parlamentul Otoman.

Sub acest titlu profesorul român macedonean G. Z. Zuca publică un articol mai lung în »Românul dela Pind«, în care formulează pretenziunile Românilor macedonei. Acestea sunt următoarele: 1) Desființarea privilegiilor patriarhiei. 2) Acordarea unui cap religios pentru Români. 3) Reprezentarea minorităților. 4) Recunoașterea naționalității fiecăruia după limba din familie. 6) Inmulțirea și îmbunătățirea mijloacelor de comunicațiune. 6) Asigurarea grabnică a liniștei, a avutului și a vieții locuitorilor. 7) Acordarea de pensii, tuturor familiilor, cari atât înainte cât și în urma constituției și-au pierdut pe copiii lor fiind în serviciul statului. 8) Acordarea de ajutoare pentru reconstruirea sateilor arse de bandele revoluționare grecești, cum și a bisericelor lor și a altor localuri românești, arse înainte sau în urma proclamării constituției. 9) Acordarea și recunoașterea autonomiei comunale. 9) Primirea ca bursieri în școalele statului a unui număr egal de elevi ca acela al Grecilor și al Bulgarilor.

Și ca la o chemare, am deschis ușa și am coborât treptele de piatră în grădină și-am prins a mă plimba ca o luneteacă pe malul lacului...»

Aici își oprește mărturisirile și doar gândul îi deapănă mai departe puterea farmecului de lună.

In ploaia de lună i-se pără că aude printre copaci un pas, fu cuprinsă de spaimă, se oprî și ascultă cu încordare, c'o mână la piept, simțind că o înăbușă svăcnirile inimii. Și cum sta așa încrămențită, cu ochii ațintiți în partea de unde se păruse că aude pașii, dintr'odată răsare pe cărare, de după un desiș, o umbră albă; venea încet spre ea șuerând o frântură de doină și în clipa următoare izbucni în noapte un glas amenințător:

»Care-i acolo, mă?«
Încearcă să răspundă:
»— Eu sunt.«

Dar nu pută, căci spaima îi sugruma gâtul ca o mână nevăzută. Și când glasul amenințător se înălță a doua oară, cunoscută că-i glasul lui Sandu, un flăcău care făcea pe vizitiul, și ca dintr'un basm îi coborî în minte icoana lui și atunci pentru întâia oară se mira cum de nu-l băgase în seamă până acum.

Era un flăcău cu musteța de-abia inferată, cu pletele ca pana corbului, un flăcău trumos, ce i-se părăa un ciobănaș

Dela Cluj ni se adresează următoarea scrisoare:

Mult Onorată Redacțiune! Fiind eu aderent neschimbat al partidului național român, declar că am lipsit cu intențiune dela consfătuirea conchemată în Cluj pe 16 l. c. prin d-l Dr. Stefan Morariu, cu obiectul »formarea partidului național românesc«, fiindcă partidul nostru este format dela anul 1881, și bănuiam că sub aceasta marcă se ascund alte plănuiri. — Cu durere observ, că bănuiala mea era întemeiată, deoarece, după cum văd din comunicatul trimis »Gazetei«, s'a înjghebat un »club naționalist comitatens în cadrele și cu programul partidului naționalist regnicolar.« Iată pentru ce mă surprinde că am fost ales chiar secretar, în absența, fără știrea și învoirea mea, și în actuala formațiune nu pot primi o asemenea însărcinare.

Peste tot nu înțeleg rostul acestei formațiuni în care, cum aud, chiar și președintele partidului național român poate fi numai membru extern.

Vă rog să dați publicității aceste șire. Cu deosebită stimă:
Dr. Victor Poruțiu,
avocat.

STIRILE ZILEI.

— 10 Decembrie v.

Eliberat. Părintele Ioan Nicorescu din Curtici, împlinindu și osânda de două luni în temnița din Seghedin, a părăsit Duminecă închisoarea.

Pentru masa studenților români din Brașov au intrat dela »Unirea« institut de credit în Vad cor. 20, »Păstorul« institut de credit în Timișoara cor. 10, d-l Nicolae Dima (Brașov) din incidental zilei sale onomastice cor. 20.

Primească generoșii donatori sincerile noastre mulțămite. — Direcțiunea școlaelor medii gr. or. rom. din Brașov.

Din partea Senatului român, d-l P. S. Aurelian, președinte al acestui corp, a trimes următoarea telegramă președintelui Senatului otoman la Constantinopol: »In numele Senatului român adresez un salut cordial Senatului imperiului otoman cu ocazia primei sale reuniri. Fac călduroase urări pentru ca noul regim constituțional pe care Turcia l'a adoptat, să se consolideze și să asigure libertatea, progresul și fericirea tuturor popoarelor imperiului, de cari România e legată prin legături de o sinceră prietinie.«

Reîntrarea d-nei Aristizza Romanescu în teatru — ni-se scrie din București — e azi un fapt îndeplinit. După o ultimă întrevvedere dintre artistă și directorul general al teatrelor, s'a hotărât reîntrarea d-nei Romanescu cu »Agnes« din »Israiel« a d-lui Bernstein, rol creiat la Paris de d-na Réjane. Reprezentația pentru reîntrarea d-nei Aristizza Romanescu va avea loc la Teatrul Național în cursul lunei Ianuarie.

Ciocnirea de trenuri. În apropierea stațiunii Debreczin s'au ciocnit eri două trenuri de marfă. Șapte vagoane au fost

desprins dintr'o pânză de-a maestrului Grigorescu:

»A, dumneavoastră erați? zise el când se apropiă; s'avem iertare, mă rog, că nu v'am cunoscut.

— »Nu face nimic, zise ea și adăugă așa ca să zică ceva: da unde-ai fost Sandule?»

»Păi, am fost de-am schimbat prionu' calului, că știți, îl țin noaptea pe răcoare în grădină, că-i o iarbă mândră cum nu se mai află.«

Ce s'a petrecut în sufletul ei când l'a văzut la doi pași de ea nu și-a dat seama. I-s'a părut doar că i-a venit de-odată rău, că i-s'a pus ca o ceață pe ochi și s'a lăsat pe o bancă de lângă rămnic și atunci cu un glas de parcă nu era al ei, a rostit:

»Sandule, ajută-mi te rog, să mă ridic, că nu știu ce am...«

Și când brațele lui au ridicat'o ca ametiță de lumina viorie, care se părăa că o impresoară. de mirezmele de miere ce se înălțău împrejur, — atunci... atunci... n'a mai știut ce face...

... A doua zi a plecat și n'a mai fost deatunci nici-odată la țară să se imbete de farmecul lunei.*)

N. N. Beldiceanu.

*) Din volumul de Schițe ce va apăra în »Biblioteca românească enciclopedică Socec«.

sfărâmate, iar doi impiegați au fost mai ușor răniți. Pagubele suut destul de însemnate.

Cum își petrece un Maghiar în America. Multe isprăvuri șugubețe mai fac și Americanii, scrie »Românul« din America, dar parecă pe toți i-a întrecut maghiarul Szabo Andras, din So. Lorain, O. Pe la 11 ceasuri seara el a deschis fereastra casei sale și a început să puște ca de praznic, una după alta, în aer. Vecinii credeau că au dat Tătarii. — Pe urmă au telefonat la poliție. În restimp pușcăturile urmau mereu. Se vede că și poliția e foarte bună în So. Lorain O. că numai pe la 5 ceasuri dimineța au sosit 2 polițiști. — Dar nu îndrăzneau să intre în casă. L-au întrebat pe Szabo, că ce-i cu el, de ce pușcă? Și el le-a răspuns din casă că — e ziua lui și dacă întră careva în casă îl pușcă. Apoi prin fereastra deschisă, trăgea mereu la salve. — Peste un cias însă, numai avea gloanțe. Atunci au intrat și l-au prins. La poliție întrebandu-l că de ce a pușcat toată noaptea, el a răspuns cu sânge rece: Da iac'asa să-mi treacă de urât! — Acum așteaptă sfârșitul petrecării în închisoare. Il vor cerceta, că oare nu e nebun? Și dacă nu e nebun, va plăti cam scump petrecania ce și-a făcut-o la ziua numelui.

Post vacant de învățător în Vad. Cu terminul de 31 Decembrie n. a. c. se publică concurs pentru ocuparea postului de al treilea învățător la școala gr. cat. din Vad (Făgăraș). Salar inv. al III-lea: 1000 (o mie) cor., cuartir în natură și relut de grădina 20 cor. Reflectanții au să-și înainteze rugării până la acest termen la Rev. Domn Iacob Macaveiu vicar în Făgăraș.

Deces. Fostul mareșal suprem al Boemiei, principele Georg Lichtenstein a înecat din viață.

O scăpare miraculoasă. Un băieț care a scăpat din catastrofa uriașă dela Hamm, ajuns acasă în Bucovina, povestește în chipul următor scăparea lui miraculoasă. Ne-am pogorât în bae 400 înși. Eu eram indispus, fiindcă soția mi plăcuse la Bucovina, unde mama ei trăgea de moarte. Cum lucram jos, deodată mi-s'a părut, că văd plutind prin gangul întunecos o fantomă nebuloasă, ce avea chipul soției mele. Fantoma mi făcea semne să-i urmez. Am început să mi rog de groază ce mi era. Fantoma îmi arată acum figura feței mele și ambele mă chemau. Vedeam bine și clar. Am părăsit lucrul și m'am luat după ele. Așa am ajuns la ascenzor. Am sunat și m'au tras sus. Am spus că sunt bolnav și m'am dus acasă. A doua zi am auzit de catastrofa. Nici unul din soții mei n'a mai văzut lumina soarelui.

Fântâni otrăvite. Unul din soldații regimentului 69 din Bilek (Bosnia) a trimis zilele trecute o scrisoare părinților săi. În care le comunică că prin Bosnia s'a lăfșit știrea, că mai mulți Muntenegreni, trecând granița Bosniei, au otrăvit numeroase fântâni. Știrea aceasta a produs mare groază în sânul soldaților și a populației. Din partea comandei militare s'au luat îndată măsuri ca apa din fântâni să fie examinată. Spre scopul acesta s'a trimis apa din numeroase fântâni la Viena pentru a fi examinată de experți.

Ațel, 1 Decembrie 1908.

Adunarea despărț. Mediaș-Ibașfalău a învățătorilor. Reprezentație teatrală. Estragem dintr'un raport ce-l primim dela d-l învățător din Ațel Mih. Tatar următoarele: Conduși de dorința sublimă de a se sfătui spre a căuta și afla toate mijloacele posibile de înaintare și progres, parte dintre învățătorii români gr. cat. din despărțământul Mediaș-Ibașfalău nu au pregetat, deși timpul a fost nefavorabil, a se prezenta la adunarea ținută în 21 Nov. în comuna Șoala, față de care era mare și interesul poporului, căci se lăfșise vestea că »vindascălii«. Pe la oarele 9 a. m. clopoțele dela biserică română gr. cat. vesteau poporului începerea serviciului divin, la care s'au prezentat învățătorii în corpore. A celebrat d-l Ioan Botezan paroch gr. cat. în Agârbiciu, iar cântările liturgice au fost executate de învățătorii prezenți. La sfârșitul sf. liturgiei d-l preot Botezan prin câteva cuvinte anunță poporului ținerea adunării în școala gr. cat. din loc, și totodată îl invită să ia parte.

Adunarea se începe pe la ora 1 d. a. Conform programului, d-l Ioan Mih. învățător în loc începe cu pr. cii din cl. III a desvolta tema practică despre »Două capre« atât în limba română cât și maghiară. Tema a fost bine predată,

ceea-ce spre laudă îi poate servi harnicului nostru coleg.

A urmat apoi deschiderea ședinței prin iubitul nostru fost președinte Isidor Dopp, care prin alegerea sa de învățător în comuna Cristian a repășit din sânul acestui despărțământ. După rostirea unei vorbiri frumoase în care îndeamnă atât poporul cât și pe iubiții săi colegi la unire în cugete și simțiri declară ședința de deschisă. Îndată după aceasta fostul președinte își presintă demisiunea, propunând de președinte adhoc pe d-l Michail Tătar inv., iar de notar adhoc fiind absent secretarul despărțământului, pe d-nul Ioan Mih. inv. local. După ce adunarea primește unanim, urmează cetirea apelului nominal, prin care se constată că mulți lipsesc. E de recunoscut, cumcă timpul a fost nefavorabil și comuna Șoala e la un loc ferit și departe de centru. Se naște însă întrebarea, că oare chemarea noastră este ca numai în împrejurări favorabile să ne oimplinim? Precum menirea unei albine este de-a alerga în acelea părți unde își află nutremântul cel mai bun, astfel și chemarea învățătorilor este de a alerga pretutindeni unde putem aduna sucul cel dulce al științei. Sperez, că la adunarea de primăvară ce se va ținea în comuna Valhid, nu se va mai observa această neglijință

După cetirea apelului nominal au urmat mai multe propuneri între cari amintesc propunerea d-lui Ilie Câmpean inv. în Agârbiciu, ca până la adunarea de primăvară să se facă conscrierea analfabeților din fiecare parochie gr. cat. aparținătoare acestui despărțământ, ca cu ocaziunea adunării de primăvară să se poată lua o decisiune cu privire la analfabeți. Propunerea e primită unanim și se roagă președintele ca prin circulare să fie avisat fie-care învățător din acest despărțământ să facă această conscriere în comuna se.

Urmează apoi alegerea noului președinte alegându-se prin aclamare Mihail Tătar învățător în Ațel. După rezolvarea ordinii de zi nou alesul președinte prin câteva cuvinte arată cât de scumpă și necesară este învățătura, și aduce apoi cele mai călduroase mulțămiri fostului președinte Isidor Dopp, pentru zelul și interesul arătat față de mult prețuita noastră reuniune. Declară apoi ședința de închisă.

D-l Dopp prin câteva cuvinte dăduase și un călduros adio dela iubiții săi colegi pe cari atât de mult l-a stimat și iubit.

După adunare ne-am dus la masa ospitală a iubitului nostru coleg Ioan Mih. unde stimatea doamnă Leontina Mih. ne-a servit o masă bogată. Îi exprim și pe această cale mulțumite-le noastre.

După masă am participat cu toții la reprezentația teatrală. S'a jucat cu bun succes piesa teatrală »Ruga dela Chișiteu« și »Tinerete nebunește« de feciorii și fetele din localitate sub conducerea colegului nostru Mih. După teatru a urmat o veselă petrecere până în zori de zi între alte jocuri frumoase s'a jucat și »Călușorul« sub conducerea tânărului teolog absolut Tiberiu Baciu.

Glume.

— Ce este, amice, nodul acesta la batistă?

— Nevastă-mea Pa făcut ca să nu uit să-i pui scrisoarea la cutie.

— Și ai pus-o?

— Nu, căci a uitat să mi-o dea.

*

Unul care nu mănâncă în toată ziua decât un pahar cu lapte întâlnește pe un prietin burtos care ese dintr'un birt cu scobitoarea între dinți.

Burtosul se oprește;

— Dar ce ești așa de trist, Popescule?

— Ce vrei, dragă, mizeriile vieții...

— Asta-i! Fă-te că nu le observi. Ca să răușești cu viața trebuie să ai nițel stomac...

— Ei, vezi că am prea mult...

Dela clubul român din Viena. S'au mai făcut următoarele contribuțiuni marinoase pentru cassa clubului român din Viena: Pe lista Nr. 0164 încredințată Sf. S. părintelui C. Bodnărescul în Hatna (Bucovina) au contribuit: Gavril Cottarciuc Hatna 4 cor., C. H. Cernăuți 1 cor., Eugeniu Bodnărescul Hatna 2 cor., N. Bocico Hatna 1 cor. Suma 8 cor. Pe lista 253 încredințată Mult Onor. D-n Dr. Orest Tarangul profesor Suceava au contribuit: Dr. Orest Tarangul 10 cor., profesor Wolf

2 cor., Ch. Allaca 1 cor., Severiu Procopovici 2 cor. și Const. Cosovici 10 cor. Suma 25 cor. Pe lista Nr. 605 încredințată Onor. D-n Filip Crețariu paroch gr. or. rom. în Botfalau au contribuit: Filip Crețar 1 cor., Nicolae Ioanidi 2 cor., Ioan Mișanca 2 cor., Un disc 2 cor., George Cuceaș 1 cor., George Cherciu 60 b., George Zătică 40 b., George Cristolovan 20 b., Mihai Nistor 20 b., Vasile Vlădărean 10 b., George Plugariu 10 b., Aron Glăjar 10 b., Simeon Neagoe 10 b., Iosif Vlădărean 10 b., Ioan Negură 10 b., Nicolae Zătică 10 b., Suma 10 cor. 10 b. Pe lista Nr. 105 a contribuit »Direcțiunea Generală a Monitorului Oficial și Imprimeriei Statului« București 30 cor. Pe lista Nr. 352 a contribuit Spect. D-n Dr. Stefan Rozvan advoocat în Illa cu 10 cor.

George Vitencu, Miltiade Nicolescu,
președinte. cassier.

Bibliografie.

In atențiunea d-lor preoți!

A apărut:

»Pareneze«

Cuvântări ocazionale și funebre

pentru toate ocaziunile
ce obvin în oficiul pas-
toral al preotului

de Pr. D. Voniga.

Lucrare aprobată și unică în literatura
noastră pastorală!

Publicată cu binecuvântare arhierescă.

Volumul I. Ediția II-a

cuprinde o mulțime de cuvântări potrivite
tuturor împrejurărilor, ocaziunilor și eveni-
mentelor extraordinare ce obvin în viața
creștinului și în oficiul pastoral al preotului.

Opul se poate procura cu preț de 4
cor. 20 fil. la autor în Gyirok (Temes) și
la toate librăriile românești.

St. O. Iosif. »Zorile« Dramă istorică
în două acte și în versuri. Prețul 1 cor.
(10 b. porto).

»P. Ispirescu« Povestirile un hiașului
sfătos. 1 cor. 50. (10 b. Porto).

Vasile Alexandri. Ediția II din opere
com late. Teatru I.

De cuprinsul următor:
»Soldan Viteazul«, »Mama Anghelușă«, »Her-
șcu Bocoșgiul«, »Clevetici«, »Sandu Napoila«, »Sa-
rugiu«, »Ion Păpușariul«, »Cocoana Chirița«
»Barbu Lăntaru«, »Paraponisita«, »Kera Nastasia«,
»Haimana«, »Gură-Casă«, »Stan Covigarini«,
»Vivandiera«, »Păcală și Tăudală«, »Scara măței«,
»Craiu nou«, »Harță Răzășul«, »Ramășagul«, »Pea-
tra din casă«, »Nunta țărănească«, »Chirița la
Iași«, »Chirița în Provincie«.

Prețul 1 cor. 50 b. (20 bani porto).

ULTIME ȘTIRI.

Budapesta, 23 Dec. Ministrul in-
strucțiunii, contele Appenyi, a adre-
sat inspectorilor și directorilor de școli
elementare planul de învățământ al
limbei maghiare în aceste școli. În
același timp ministrul atrage atenți-
unea că nerepectarea în tocmai a ace-
stui plan va fi considerată ca un deli-
ct disciplinar și va fi pedepsită în
consecință.

Viena, 23 Decembrie. Mișcarea de
protestare din Austria, contra com-
promisului cu Ungaria în chestiunile
militare, crește tot mai mult. De Săm-
bătă, de când ministrul de răboiu a
făcut cunoscutele declarațiuni, au apărut
pe rând declarațiuni din partea
feudalilor și a creștinilor-sociali, având
de scop a arăta ce se urmărește prin
încheierea compromisului. Partidul lui
Lueger merge în această chestiune
mână în mână cu partidul feudal. Ca-
mera seniorilor se va ocupa în curând
de noul compromis. Contele Francisc
Thun, care a jucat un rol important
în această chestiune, s'a pus în capul
acțiunii de protestare. El și cu tova-
rășii săi vor adresa la redeschiderea
Camerei seniorilor o interpelare pri-
vitoare la compromisul cu Ungaria.
Interpelarea urmărește un scop dublu:
1) de-a protesta contra căderii Aus-
triei la desideratele naționale ungare,
și al 2-lea ca Reichsrathul să se poată

amesteca în amănuntele militare ale
compromisului. Creștinii-sociali proie-
taseră chiar o intrunire publică în
chestia compromisului, dar au renun-
țat la ea din cauza vremii rele. În
schimb marele comitet al partidului
creștin-social se va intruni și va lansa
un protest contra compromisului mi-
litar. Afară de asta partidul își va
continua acțiunea și în parlament. Se
zvonește că asociația Slavilor de sud,
Cehii-radicali și Românii vor adera la
această acțiune.

Se crede însă că Cehii vor sta
departe de această acțiune.

Viena, 23 Dec. »Wiener Allge-
meine Zeitung« află din Paris că
cercurile de acolo cred, cumcă în
urma ultimei note rusești cămăz Au-
stro-Ungaria, situațiunea a devenit
din nou rea. Răspunsul Rusiei e con-
siderat ca un mod oarecare d'a rupe
tratativele directe. În nota rusească
se zice că Rusia aprobă modul de
procedare propus de Austro-Ungaria,
însă nu va reîncheie negocierile decât
atunci când Anstro-Ungaria se va fi
înțeles în cestia anexării, cu toate
celelalte Puteri semnatare ale trata-
tului de Berlin. Astfel, până atunci,
tratativele directe austro-ruse trebuie
să rămână suspendate. Aceasta im-
presionează foarte mult cercurile pa-
riziene, cari văd în această procedare
un mod periculos d'a se trăgăni la
infinat convocarea conferinței. Se de-
duce d'aci că Rusia nu dorește nici
conferința.

Viena, 23 Dec. Azi primul mi-
nistru Bienerth a avut o audiență la
împărat, în legătură cu această ces-
tiunile militare. Se zvonește că Bi-
nerth ar fi declarat împăratului că
majoritatea cercurilor parlamentare e
în contra proiectului și-i vor face
opoziție.

Petersburg, 23 Dec. În cercurile
guvernamentale se confirmă știrea
despre ruperea tratărilor directe între
Rusia și Austro-Ungaria. Se confirmă
de asemenea că tactica diplomatică a
Rusiei provine din faptul că toate cer-
curile competente din Petersburg,
dimprenă cu Țarul, au pierdut incre-
derea personală în baronul de Aeh-
renthal, pentru că metodele lui ca
ministru de externe sunt în mare
contrazicere cu metodele ce între-
buința pe când era ambasador la Pe-
tersburg, făcându-se astfel nedemn de
încrederea ce i se arăta atunci.

Londra, 23 Dec. »Morning Post«
află că sufletul revoluțiunii în India
ar fi o doamnă germană măritată cu
un indian. Această femeie făcea mai
înainte spionajiu pe contul guvernului
german.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Victor Branicea.

Pentru combaterea Anemiei

folosiți Emulsiunea lui Scott, care
care înmulțește sângele, și curând
să formează carne solidă și sănă-
toasă.

Emulsinnea Scott

are efect și la tineri și la bătrâni.

Intrămarea iute vă va
surprinde și mulțumi,
convingându-vă, cum a
convins pe mulți alți
în decursul celor 32
ani trecuți (2)

Veritabilă numai cu
marca — pescarul —
ca semn de garanție
a procedurii lui
Scott.

Prețul unei sticle origi-
nale 2 coroane 50 bani.
Se capătă în toate
farmaciile.

„Călin- darul Plugarului“.

A apărut în editura tipografiei
A. Mureșianu din Brașov „Călin-
darul Plugarului“ pe 1909.

Cu aparițiunea lui pe 1909 „Călin-
darul Plugarului“ intră în al 17-lea an
al existenței sale.

Convins fiind că cetitorii acestui că-
lindar îi vor face și de rândul acesta o
bună și caldă primire, invităm pe toți,
dela țaran până la Iruntășii dela oraș, cu
frățescă dragoste să-l cumpere, să-l ci-
tească și să-l răspândească, ca pe un că-
lindar de care nimănui până acuma încă
nu i-a părut rău că a dat pentru el pu-
tini bani ce costă.

În partea întâia a „Călin-
darului“, aducem datele calendaristice în
toată estensiunea, după cari urmează în-
drumările necesare, privitoare la poșta,
telegraf, la taxele pentru timbre, compe-
tințe etc. Urmează apoi tabela târgurilor
din Ardeal, Bănat și țara ungurească după
datele oficiale ale ministerului ung. de co-
merciu. Târgurile sunt indicate atât după
alfabet, cât și după lunile anului.

Partea economică conține următoa-
rele: Așternutul vitelor. Ingrășatul vitelor.
(I. Georgescu). Să ținem o rânduială anu-
miță la nutrirea vitelor. (A. Nistor). O pre-
legere populară despre alegerea și pregă-
tirea seminței, de A. Boldor. Animale
folositoare și stricătoare plugăritului și
grădinăritului, (I. Georgescu). Economia și
seceta, (I. Georgescu). Povești.

Partea literară are următoarele ar-
ticole: Baronul lui Toma Vulture, (de I.
Rodina). Florile dalbe, (colintă, de V. Ale-
xandri). Sărbători vesele, (de Th. Popo-
vici-Grivița). Jubileul „Gazetei Transilva-
niei“. Poezii populare. (Constantin Manu.
inv.). Anecdote și glume: Pân' mi-a esit
părul prin oșciulă... Dada toși a murit...
De-abala... Luati-l dăcă-i al vostru... Ce a
zis David?... Mai mare decât mine nimeni
nu-i pe lume. E butrin seracul. Năduful
cel mare și răzbunarea femeii. Mătușa
dela stână. Multe și de toate Sfaturi de
ale bucatăriei pentru femeile economice.

Printre articolele de mai sus sunt
mai multe ilustrațiuni reprezentând pe
neuitații Metropoliți Iosif Sterea Șuluțiu
și Andreiu br. de Șaguna, pe Simeon Băr-
nuțiu și Avram Iancu. „Gazeta de Tran-
silvania“ (apărută în anul 1838) și pe di-
rectorii ei dela înființarea ei până în ziua
de azi etc.

Călin-
darul Plugarului costă 40 bani
(fileri) exemplarul plus porto postal de
10 bani.

Cursul pieței Brașov

Din 23 Decembrie n. 1908.

Bancnote rom. Cump.	18.64	Vend.	18.72
Argint român	18.50	„	18.70
Lire turcesci	21.40	„	21.70
Scris. fonc. Albine 5%	100.—	„	101.—
Ruile Rusesci	2.5 1/2	„	2.30
Napoleondori.	19.04	„	19.11
Galbeni	11.20	„	11.40
Mărci germane	117.20	„	117.20

SĂNĂTATEA

este cea mai scumpă binefacere pentru
Dame, se poate conserva și cultiva folosind
CORSET GRADEFRONT
care este comod și modern.
se capătă după măsură sau gata numai în
MAGAZINUL

Mme B. GOLDSTEIN,
Confectionare de corsete specialitate
BRAȘOV, Strada Vămei Nr. 21

Deposit principal
de

Galoci veritabili rusești din Petersburg

Galoci de grumi și Șoșoni

marea recunoscută de clasă primă

Cel mai bun mijloc de apărare
contra umezelei și frigului recomandă
cu prețurile de concurență cele mai

ieftine.

Friedrich Bahmüller,

cel mai mare deposit de încălzăminte,
Brașov, Strada Porții nr. 18,
(8-2.12-12.) (în casa proprie).

Pilule purgative zaharisite
ale lui

Philipp Neustein.

(Pilule Elisabeth a lui Neustein.)

Sunt a se prefera preparatelor si-
milare în toată privitya. Aceste pilule nu
conțin substanțe stricăcioase. Se folosesc
cu cel mai mare efect la boala de pân-
tece sunt ușor purgative, curăță sângele.
Fiecare folosi oare și nevătămătoare la

Constipații,

care este cauza multor boale. Zaharisite
le iau bueros și copii.

O cutie cu 15 Pilule costă nu-
mai 30 b. 1 Sul cu 8 cutii care con-
țin 120 Pilule costă numai 2 cor.
La trimiterea prețului de 2 cor.
45 bani se expediază 1 Sul franco.

Atențiune! A se feri de imi-
tații. Să se ceară
Pilule purgative ale lui Philipp
Neustein. Veritabile numai când
cutia este proăzută cu instruc-
ție și cu marca protocoată de
scut, cu tipar roșu și negru Sf.
Leopold și subscrierea „Philipp
Neustein farmacie“. Invătoarele
scutite de tribunalul comercial
sunt subsemnate cu firma
noastră

Farmacia **Philipp Neustein**
la „Sf. Leopold“, WIEN I Plankengasse 6.
Se capătă în toate farmaciile.

Cursul la bursa din Viena.

Din 22 Decembrie n. 1908

Renta ung. de aur 4%	109.80
Renta de corone ung. 4%	91.10
Impr. c. ter. ung. în aur 3 1/2%	80.95
Impr. c. ter. ung. în argint 4%	92.35
Bonuri rurale croate-slavone	93.50
Impr. ung. cu premii	184.50
Lesuri pentru reg. Tisei și Seghedin	140.25
Renta de hârtie austr. 4 1/2%	94.35
Renta de argint austr. 4 1/2%	94.35
Renta de aur austr. 4%	114.80

Renta de corone austr. 4%	94.4
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	84.3
Lesuri din 1860	151.—
Acții de-ale Băncii ung. de credit	718.—
Acții de-ale Băncii austr. de credit	620.—
Acții de-ale Băncii austro-ung.	1729.—
Napoleondori.	19.0
Mărci imperiale germane	1.7 12 1/2
London vista	239.7
Paris vista.	95.37 1/2
Monede italiene.	95.1

MARE

vânzare de Crăciun!

Prețuri de ocazie!

Despărțământul pentru Dame:

Balton scurt de postav, de isnoă K 16—	20—
Balton scurt de postav, de iarnă	25—
Balton cu plus presat	25—
Balton cu plus de mătase	45—
Balton cu blană	60—
Mantale de teatru	40—
Costume	26—
Rochi singulare	10—
Baltoane de copii	12—
Mantale de copii	10—
Bluse de flanelă	4—
Blus+ de catifea	10—
Capota de flanelă	12—
Ba colier	5—

Despărțământul pt. bărbați:

Costume de Chevio și Camgarn K 21—	22—
Baltoane de iarnă	16—
Baltoane de iarnă scurte	16—
Baltoane ulster	20—
Costum fin	15—
Balton de iarnă fin	16—
Costum de copii	7—
Balton de iarnă de copii	10—
Bunde pentru oraș	80—
Bunde de voiaj	50—
Balton scurt blant	26—
Pantaloni de bărbați	6—
Pantaloni de băieți	4.50
Pantaloni de copii	3.50

Magazinul de haine J. ASGHER
Brașov, Târgu Inului Nr. 26.

Prețuri fixe.

437.8—10.

Telefon 339.

„CRISTÁLY“

fabrică de spălat și curățit în mod chemic, Kolozsvár.

Spală și cală albituri femeiești și pentru bărbați
cu ajuorul mașinelor tehnice moderne, foarte frumos curând
și pe lângă prețurile cele mai moderate.

Primește pentru curățit în mod chemic vestmiute femeiești
și bărbătești, materii de mătase, țesături și obiecte de lux etc.

Reprezentanță în Brașov la

„HOTELUL GRAND“

Strada Neagră Nr. 62, (Fekete-utca). — Telefon 92,

unde se primesc obiectele pe lângă revers, și în cel mai scurt
timp se reînapoiază. Tot acolo se capătă și registrul prețurilor.

(431,5—10.)

Pachetarea și expedarea gratuite.

A XXVII Loterie de stat reg. ung.

pentru scopuri de binefaceri. Loteria aceasta conține 11.969 câștiguri cu
suma totală de 365,000 cor., cari se plătesc în bani gata.

Câștigul principal 150,000 coroane.

Și	10 câștiguri cu	1,000 cor.
1 câștig principal cu 20,000 cor.	150	100
1 „ „ „ 10,000 „	300	50
1 „ „ „ 5,000 „	1,500	20
5 câștiguri „ „ 2,000 „	10,000	10

Tragerea urmează irevocabil în 30 Decembrie 1908.

Un los costă 4 coroane.

Losuri se capătă la Direcția Loteriei r. n. în Budapesta (Oficiul vamal),
la toate oficiile de Poște, Dajdie, Vamă și Sae, la stațiunile Căilor ferate,
Traficii și Zerafi.

391,6—6.

Direcțiunea loteriei reg. ung.

În fie-care zi se află: Krenwürstel proaspeți. — Șuncă excelentă. — Costițe de porc, fierte și
nefierte — Cele mai fine cărnuri afumate,

la

KAMNER & JIRKOFISKY,

fabricanți de cârnățarie, Brașov, Târgul Inului No. 2.

Spedițiuni cu poșta în fie-care zi.